

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2024-525

18.6.2024

Frende Skadeforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Vridning – ulike forklaringer - arbeidsulykke – advokatutgifter – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede opplyste at han fikk en kneskade på jobb 15.2.21. I journal av samme dato ble det beskrevet en kraftig vridning, mens det i henvisningsnotat til røntgen ble presisert at det var "Ingen traume mot det". Først 18.5.21 ble det nevnt at han satt fast i klebrig masse, da han skulle vri seg. En kollega hadde observert at forsikrede ikke satt fast, og heller ikke hadde noen rotasjon, men at forsikrede bare reiste seg rett opp. Saken reiste spørsmål om forsikrede hadde sannsynliggjort at skaden var forårsaket av en arbeidsulykke. Også spørsmål om han hadde rett til dekning av advokatutgifter. Nemnda bemerket at saken måtte vurderes i lys av de tidsnære opplysningene og konkluderte med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort et hendelsesforløp som tilsa at skaden skyldtes en ulykkeshendelse. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede har opplyst at han fikk en kneskade på jobb 15.2.21.

Partene har kun fremlagt kopi av notatene ifm. operasjonen 25.5.21. I avslaget er journalene for øvrig oppsummert slik:

Frende har innhentet medisinsk dokumentasjon og av journalnotat 15.02.21 fremkommer det at din klient fikk en "kraftig vridning i ve. kne. I dag på jobb". I henvisningsnotat til røntgen er det anmerket skadelidte "klarte på et tidspunkt å få en vridning i venstre kne. Ingen traume mot det. I etterkant vært smertefullt og ikke klart å belaste venstre bein. Ingen plager fra venstre ankel". Først i journalnotat av 18/19. mai 2021 fremkommer det at din klient har "hatt et rotasjonstraume hvor foten satt fast i en klebrig masse da han skulle vri seg".

I notat 18.5.21 og operasjonsbeskrivelse 25.5.21 står det: "Pasienten er vurdert på grunn av vedvarende smerter i venstre kne. Har hatt et rotasjonstraume hvor foten satt fast i en klebrig masse da han skulle vri seg. Fikk akutt innsettende smerter i kneet [...]"

I skademelding 7.12.21 opplyste forsikrede:

Skaden ble påført ved reperasjon av en malingpumpe som ikkje virket. Stod i knestående stilling og reparerte denne, og da eg reiste meg opp, så satt foten fast i coating (klebrig masse) og kneet fikk seg en vridning. [...] vitner til hendelsen? ... var med på jobben men stod med ryggen til.

I skademelding av samme dato til foretaket og Nav opplyste arbeidsgiver:

12. mai 2021 vart han sagt opp av arbeidsgjevar. I samband med dette blei ei hending i verkstaden i februar kalla arbeidsulykke av [forsikrede]. Arbeidsgjevar har ikkje oppfatta dette som ei arbeidsulykke.

Den som var med [forsikrede] i hallen sa han hadde problem med å reisa seg etter at han sat på huk/ kne på golvet. Prosjektansvarleg, som var tilstades på kontoret mottok heller ikkje melding om noko ulykke frå [forsikrede].

Han gav melding om at han nok blei vekke nokre dagar, men rekna med å vera snart tilbake på jobb. [Forsikrede] hadde vore vekke i januar på grunn av vond fot. Og han gav seinare melding om at han hadde

glidd på bakken heime og blitt verre og at han allikevel ikkje kunne koma tilbake på jobb slik han hadde rekna med.

Arbeidsgjevar rekna derfor med at dette var ein meir kronisk tilstand. [Forsikrede] fekk tilrettelagt arbeidsoppgåver og han styrte sjølv det han kjente han kunne vera med på. Det var først i samband med oppseiinga at arbeidsulykke vart eit omgrep. [...]

"VRIDNING VENSTRE KNE, MENISKSKADE" ble godkjent som yrkesskade av Nav i vedtak 2.12.21.

Utredet foretok en samtale med vitnet/kollegaen den 21.3.22. I referatet fremgår bl.a.:

[...] [Kollegaen] forklarer at skadelidte satt seg ned på huk for å se på pumpen, da han fikk vondt i kneet. [...]

På spørsmål, svarer at det normalt sett ikke blir så mye søl, men at uhell kan skje. Den aktuelle dagen var det ikke mer søl på gulvet enn hva som er normalt. Det kan komme coating på gulvet og det er også grunnen til at man brukes plastpresenning når man holder på.

[Kollegaen] blir spurt om han så på når skadelidte skadet seg. [Kollegaen] svarer at han sto bare to meter i fra. [Kollegaen] observerte ingen rotasjon, men forklarer at skadelidte reiste seg rett opp. På spørsmål om han observerte at skadelidte satt fast i coating på gulvet, svarer [kollegaen] at han ikke satt fast. [Kollegaen] legger til at dersom han skulle ha satt fast, så ville presenningen bare fulgt med. Presenningen ligger løst på gulvet.

[Kollegaen] svarer på spørsmål at han aldri har opplevd å henge fast i coating. [Kollegaen] sier at coatingen ikke hadde noe med å gjøre at skadelidte fikk vondt i kneet, men at det var bevegelsen som gjorde det.

[Kollegaen] forklarer at han senere samme dag observerte skadelidte på butikken og at han da ikke haltet [...]

Foretaket avholdt samtale med forsikrede. Fra referatet datert 23.3.22 siteres:

[...] Når koronapandemien kom, skar alt seg og pandemien satt en stopper for jobben han tidligere hadde. Skadelidte hadde første dag i firmaet ... 07.01.21. Jobben gikk ut på å rengjøre offshore- og båtutstyr. [...]

[...] den aktuelle dagen jobbet i verkstedet sammen med en kollega, De holdt på med "coating" av noen "skipsskjølere". Under en slik jobb er det en person som "coater" og en som blander til "coatingen". Etter en stund fikk de problemer med pumpen til "coatingen" og skadelidte satt seg ned i knestående, for å fikse pumpen. Da skadelidte reiste seg opp igjen satt foten fast i coating, slik at han fikk han en vridning i kneet. Skadelidte legger til at alt skjedde veldig fort.

Skadelidte forteller at det ikke er uvanlig at det ligger coating på gulvet og at det vil være uunngåelig at det kommer noe søl under arbeidet. Når man utfører et slikt arbeid blir det alltid først lagt ut plast/presenning, for å skåne gulvet for søl.

Skadelidte sier at "coating" har samme konsistens som tjukk maling. Når "coatingen" herder blir den klissete.

Skadelidte sier at det er vanskelig å si hvilken motstand det er i klebrigheten. Skaden skjedde på slutten av dagen, så skadelidte antar at "coatingen" hadde ligget en stund. Det var bygget seg opp et lag på presenningen med "coating", uten at skadelidte kan si med sikkerhet hvor mye som var sølt ut på presenningen.

Skadelidte blir bedt om å beskrive på hvilken måte "coatingen" bidro til skaden. Skadelidte svarer "Nei, kan ikke si så mye om det egentlig. Det vil bli antakelser". Skadelidte legger til at alt skjedde så fort og at ulykken skjedde på bare et par sekunder. Skadelidte kan ikke si med sikkerhet at foten hans hang fast. Skadelidte blir spurt om han fikk en følelse av at foten ble forhindret fra å bevege seg fritt, på grunn av "coatingen". Skadelidte svarer at han ikke husker at han hadde følelse av noe som helst. Skadelidte svarer på spørsmål at presenningen lå løst på gulvet.

[...]

Skadelidte sier at det var vridningen som gjorde at skaden oppsto. Skadelidte svarer på spørsmål at han har gjort denne bevegelsen før og at bevegelsen som han gjorde når han reiste seg opp, ikke er unormal for han. [...]

Kollegaen til skadelidte som var med å "coate", sto med ryggen til. Skadelidte vet ikke hva han så og skadelidte har heller ikke snakket med han etter hendelsen [...]

[...] nærmeste leder selv "var på gulvet" når skaden skjedde. [...]

Skadelidte blir spurt om han har skadet seg etter ulykken. Skadelidte blir informert om at arbeidsgiver har forklart at han har sagt at han ikke kom tilbake på jobb, fordi han hadde "glidd på bakken" og dermed blitt verre.

Skadelidte sier at dette var i forbindelse med at han ble bedt om å komme inn på jobb. Han var i hagen, hvor det var glatt på plenen. Skadelidte begynte å skli og endte med å falle på bakken. Skadelidte beskriver at han fikk vondt i samme område som når han skadet seg på jobb. Skadelidte sier at han landet på rumpen. Fallet skjedde i tidsrommet mellom yrkesskaden og mens han ventet på MR-undersøkelse. Skadelidte sier at han ble helt fin igjen to-tre dager etter fallet. [...]

Foretaket avsto kravet 15.7.22, under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort en arbeidsulykke.

Forsikrede har i det vesentlige anført at skaden er forårsaket av en arbeidsulykke. Han er primært av den oppfatning at ulykken hans skyldes en "plutselig eller uventet ytre hendelse (det markerte ulykkesbegrepet). Coatingens klebrighet forårsaket vridningen i kneet hans, ettersom foten hans ble sittende fast, og dette utgjør en uventet og "ytre" faktor i årsaksbildet. For øvrig vises til LB-2023-58557, som foretar en grundig gjennomgang av gjeldende rett, og konkluderer med at også ulykker hvor det ikke foreligger ytre faktorer kan utgjøre arbeidsulykker i lovens forstand. Videre har Nav godkjent ulykken som yrkesskade.

Sekundært er han av den oppfatning av ulykken skyldes en konkret tidsbegrenset ytre hendelse som medførte en påkjenning som var usedvanlig i forhold til det som er i normalt i hans arbeid (det avdempede ulykkesbegrepet). Han måtte reparere pumpemaskinen i en vanskelig sittestilling som følge av at maskinen uventet opphørte å fungere.

I tråd med rettstilstanden fastslått i bl.a. FinKN 2023-109, kreves utgifter til juridisk bistand dekket.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at det ikke foreligger en arbeidsulykke. Det er ingenting i den tidsnære dokumentasjonen som inneholder informasjon om at han satt fast. Skaden skjedde da han reiste seg opp og fikk en uheldig vridning. Det var en ordinær arbeidssituasjon. Dette oppfyller ikke kravet til å omfattes av arbeidsulykkesbegrepet, jf. bl.a. Rt-2006-1642.

Dersom han satt fast i coating-søl på plastdekket, vil dette uansett ikke bli regnet som en plutselig eller uventet ytre hendelse. Søl av coating under dette arbeidet var påregnelig og vanlig, og var grunnen til at det var lagt ut plast for å skåne gulvet. Plastdekket ville som kjent også fulgt med foten dersom den satt fast. Å sette seg ned i knestående eller på huk, kan ikke sies å være en vanskelig arbeidsstilling eller en usedvanlig påkjenning. Uansett om foten satt fast i platen, oppfyller ikke dette noen av vilkårene for å omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet.

LB-2023-58557 er anket til Høyesterett og tatt inn til behandling. Denne dommen kan derfor ikke vektlegges.

Avslutningsvis anføres at det heller ikke er sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom hendelsen og at han fremdeles er ute av arbeid. Han var sykemeldt med sykepenger ut 2021. I journalnotat fra fastlege står det at legen har gjennomgått operasjonsbeskrivelse og at "det er faktisk ikke så mye slitasje i kneet slik det er beskrevet".

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om forsikrede har sannsynliggjort at skaden er forårsaket av en arbeidsulykke, jf. yrkesskadeforsikringsloven (yfl.) § 11 første ledd bokstav a.

Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden. Det betyr at det er forsikrede som i tilstrekkelig grad må sannsynliggjøre at vilkårene for utbetaling er oppfylt, herunder at det er

sannsynliggjort en hendelse som oppfyller kravene til arbeidsulykke, og at det er årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og plager og tap.

Det er fremlagt forskjellige beskrivelser av hendelsesforløpet, og nemnda ser først på hvilket hendelsesforløp som skal anses bevist.

Når det gjelder hvilken betydning ulike faktumsbeskrivelser kan tillegges, har Høyesterett i HR-2018-2344-A oppsummert reglene for bevisbedømmelse, jf. avsnitt 39-42. I dommen fremheves at ulike bevis kan ha forskjellig kvalitet og tyngde, og at det ved bevisbedømmelsen vil være særlig viktig å se hva som fremgår av nedtegnelser foretatt i tid nær opp til den begivenhet eller det forhold som skal klarlegges. Dette vil typisk være beskrivelser som fremgår i journalnotatene kort tid etter hendelsen. Mindre vekt bør legges på opplysninger fra parter eller vitner med binding til partene som er gitt etter at tvisten er oppstått, og som står i motstrid eller tegner et noe annet bilde enn tidsnære bevis.

At tidsnære bevis tillegges større vekt enn bevis som har tilkommet senere, må også anses som et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling, jf. nemndas avgjørelse FinKN-2019-093 og FinKN-2023-124. Saker som reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for Finansklagenemndas skriftlige saksbehandling blir avvist av nemnda, jf. bl.a. avgjørelse FinKN-2018-788, FinKN-2018-418 til FinKN-2018-421, FinKN-2017-688, FinKN-2016-475 og FinKN-2015-082. For å kunne sannsynliggjøre noe som ikke fremgår av tidsnær dokumentasjon, kreves altså i utgangspunktet muntlig bevisføring for domstolene.

Slik saken er opplyst for nemnda, er det motstrid mellom forsikredes forklaringer om hendelsesforløpet og det som fremgår av kollegaens/vitnets forklaringer. I de mest tidsnære beskrivelsene fremkommer ingen opplysninger om at forsikrede satt fast i massen, og nemnda anser ikke dette faktumet som sannsynliggjort. Nemnda bemerker imidlertid at muntlig bevisføring i domstolene kan gi et bedre grunnlag for å vurdere hva som skjedde i skadeøyeblikket.

Heller ikke anførselen om at forsikrede måtte reparere pumpemaskinen i en vanskelig sittestilling, er belyst nærmere i de tidsnære beskrivelsene, utover at han satt på huk og reiste seg opp.

Slik saken er opplyst for nemnda, legger nemnda til grunn at forsikrede, fikk en vridning i kneet sitt i forbindelse med at han satt på huk og reiste seg opp, uten at noen ytre faktorer påvirket vridningen. Den fremstår ene og alene å skyldes forsikredes egne forkjære bevegelser.

For at en skadehendelse skal være omfattet av yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav a, jf. folketrygdloven § 13-3 andre ledd, må hendelsen være omfattet av bestemmelsens arbeidsulykkebegrep. Det nærmere innholdet i arbeidsulykkebegrepet er avklart gjennom flere høyesterettsavgjørelser, og det er helt på det rene at skadehendelser som skyldes egen forkjær kroppsbevegelse, faller utenfor begrepet, jf. bla. i Rt-2005-1757, i Rt-2006-1642 og Rt-2007-882. Forsikrede har dermed ikke sannsynliggjort at skaden er forårsaket av en arbeidsulykke.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Bodil Kristoffersen (forbrukerrepresentant).